

Ferenc pápa záróbeszéde a kiskorúak védelméről szóló püspöki tanácskozáson

2019. február 24-én mondta el a Szentatya a kiskorúak védelméről szóló vatikáni tanácskozást lezáró beszédét, amelyben nemcsak az Egyház egyértelmű elkötelezettségét fejezte ki ezen a téren, hanem minden jóakarátú embert és szervezetet összefogásra hívott a kiskorúakkal szembeni mindenféle erőszak felszámolására.

Kedves testvéreim!

Amikor most hálát adunk az Úrnak, aki kísért bennünket ezekben a napokban, szeretnék köszönetet mondani mindannyitoknak egyházas hozzáállásotokért és a konkrét, elkötelezett munkáért, amelyet nagylelkűen végeztetek.

Munkánk során ismételtelen felismertük, hogy a kiskorúakkal szembeni szexuális visszaélés súlyos mértelye sajnos minden kultúrában és társadalomban történelmileg elterjedt jelenség. Csak viszonylag a legutóbbi időkben vált rendszeres vizsgálatok tárgyává, köszönhetően a közvélemény érzékenységében bekövetkezett változásnak egy a múltban tabunak tekintett problémával szemben, vagyis mindenki tudott a létezéséről, de senki sem beszélt róla. Ez eszembe juttatja azt a múltban bizonyos kultúrákban elterjedt kegyetlen vallási gyakorlatot, hogy embereket – gyakran gyermekeket – áldoztak fel pogány szertartásokon. Ugyanakkor a különböző nemzeti és nemzetközi szervezetek és szervek (WHO, UNICEF, Interpol, Europol és mások) által készített, a gyermekekkel szembeni szexuális visszaélésekről rendelkezésre álló statisztikák ma sem tükrözik a jelenség valódi mértékét, azt gyakran alulbecsülik, elsősorban azért, mert sok esetet, különösen a családi környezetben elkövetett nagyon sok esetet nem jelentenek be [1].

Az áldozatok ugyanis ritkán mernek őszintén beszélni és segítséget kérni [2]. E vonakodás mögött szégyen, zavartság, bosszútól való félelem, bűntudat, az intézményekkel szembeni bizalmatlanság, kulturális és társadalmi nyomás állhat, de tájékozatlanság is azokról a szolgáltatásokról és struktúrákról, amelyek segítséget nyújthatnának. Sajnos a szorongás keserűséghez, sőt öngyilkossághoz vezet, vagy néha bosszúálláshoz ugyanannak a tettnek az elkövetésével. Az egyetlen biztos dolog az, hogy a világon több millió gyermek szexuális kizsákmányolás és visszaélés áldozata.

Fontos lenne itt ismertetni az általános – véleményem szerint mindig részleges – adatokat globális szinten [3], aztán az európai, ázsiai, amerikai, afrikai és óceániai adatokat, hogy képet kapjunk ennek a társadalmainkban jelenlévő súlyos csapásnak a súlyosságáról és mélységéről [4]. A felesleges viták elkerülése érdekében először is azt szeretném hangsúlyozni, hogy néhány ország említésének kizárólag az a célja, hogy a fent említett jelentésekben szereplő statisztikai adatokra hivatkozzunk.

A rendelkezésre álló adatokból látható első igazság az, hogy azok, akik visszaélést, vagyis fizikai, szexuális vagy érzelmi erőszakot követnek el, mindenekelőtt *a szülők, a rokonok, a gyermekfeleségek férjei, az edzők és a nevelők-oktatók*. Emellett az UNICEF-nek a világ 28 országára vonatkozó 2017-es adatai szerint 10 lány közül, akiket szexuális viszonyra kényszerítettek, 9 a család által ismert vagy a családhoz közel álló személy áldozata volt.

Az amerikai kormány hivatalos adatai szerint az Egyesült Államokban évente több mint 700.000 gyermek válik erőszak és rossz bánásmód áldozatává, az *International Center For Missing and Exploited Children* [Eltűnt és Kizsákmányolt Gyermek Nemzetközi Központja] (ICMEC) szerint pedig 10-ből egy gyermek szexuálisan bántalmazott. Európában 18 millió gyermek válik szexuális bántalmazás áldozatává [5].

Ha Olaszország példáját vesszük, a „Telefono Azzurro” 2016-os jelentése azt mutatja, hogy a visszaélések 68,9%-a a kiskorú otthonában történik [6].

De erőszak helyszíne nemcsak a családi környezet, hanem a lakónegyedi, az iskolai, a sportolási [7] és sajnos az egyházi környezet is.

A kiskorúakkal szembeni szexuális visszaélés jelenségéről az utóbbi években készült tanulmányokból az is kiderül, hogy a világhálónak és a kommunikációs eszközöknek a fejlődése hozzájárult ahhoz, hogy jelentős mértékben nőtt az online elkövetett visszaélések és erőszakos cselekedetek száma. A pornográfia a világhálón keresztül gyorsan terjed a világon. A pornográfia csapása ijesztő méreteket öltött, káros hatással van a pszichére, a férfi és nő, valamint a felnőttek és gyermekek közötti kapcsolatokra. Folyamatosan növekvő jelenség. A pornográf termékek igen jelentős részének sajnos a kiskorúak a tárgyai, akik így méltóságukban súlyosan sérülnek. Az ezen a területen végzett vizsgálatok – szomorú ez – kimutatják, hogy ez egyre borzalmasabb és erőszakosabb módon történik; egészen odáig, hogy a világhálón megrendelt gyermekekkel való visszaélések elkövetését az emberek az interneten keresztül követik [8].

Emlékeztetek itt arra a nemzetközi kongresszusra, amelyet Rómában tartottak „a gyermek méltósága a digitális korban” témáról; valamint az első, a biztonságosabb közösségekért létrejött vallásközi szövetség fórumára, amelyet tavaly novemberben rendeztek meg ugyanerről a témáról Abu-Dzabiban.

Egy másik csapás a *szexturizmus*: a Turisztikai Világszervezet 2017-es adatai szerint évente *hárommillió* ember utazik világszerte, hogy szexuális kapcsolatot létesítsen kiskorúval [9]. Jelentős tény, hogy ezeknek a bűncselekményeknek az elkövetői az esetek nagy részében nem ismerik el, hogy amit tesznek, az bűncselekmény.

Tehát egy egyetemes és transzverzális problémával állunk szemben, amely sajnos szinte mindenütt megtalálható. Világosnak kell lennünk: e csapás egyetemessége, miközben megerősíti súlyosságát társadalmainkban [10], nem csökkenti az Egyházon belüli szörnyűségét.

A világméretű jelenség embertelensége még súlyosabbá és botrányosabbá válik az Egyházban, mert ellentétes annak erkölcsi tekintélyével és etikai hitelességével. A felszentelt személy, akit Isten arra választott ki, hogy a lelkeket az üdvösségre vezesse, engedi, hogy saját emberi törékenysége vagy saját betegsége leigázza, és így a sátán eszközévé válik. A visszaélésekben mi a gonosz kezét látjuk, aki a gyermekek ártatlanságát sem kíméli. Nincsenek elégséges magyarázatok ezekre a gyermekekkel szembeni visszaélésekre. Alázatosan és bátran el kell ismernünk, hogy a gonosz titka előtt állunk, aki a leggyengébbek ellen támad, mert ők Jézust jelenítik meg. Ez az oka annak, hogy az Egyházban most már tudatában vagyunk azon kötelességünknek, hogy ne csak fékezni próbáljuk a legsúlyosabb visszaéléseket fegyelmi intézkedésekkel, polgári és egyházi jogi eljárásokkal, hanem határozottan szembe is nézzünk a jelenséggel az Egyházon belül és kívül egyaránt. Az Egyház kötelességének érzi, hogy megküzdjön ezzel a rosszal, mely küldetésének középpontját érinti: az evangéliumot hirdetését a kicsinyeknek, és a kicsinyek megvédését az ordas farkasoktól.

Szeretném itt világosan megismételni: ha az Egyházban egyetlen visszaélés is történne – ami önmagában is szörnyűség –, az ügyet a legnagyobb komolysággal fogjuk kezelni. Testvéreim: az emberek jogos dühében az Egyház Isten haragjának tükröződését látja, akit elárultak és arcul csaptak ezek a tisztességtelen felszentelt személyek. A kicsinyek hallgató kiáltásának visszhangja, akik atyaság és lelki vezetők helyett hóhérokat találtak, megremegteti majd a képmutatás és hatalom által elaltatott szíveket. Nekünk pedig kötelességünk, hogy figyelmesen meghallgassuk ezt az elfojtott hallgató kiáltást.

Nehéz tehát megérteni a kiskorúakkal szembeni szexuális visszaélések jelenségét a hatalomra irányuló reflexió nélkül, mivel azok mindig a hatalommal való visszaélés következményei, a védtelen személy alacsonyabb helyzetének kihasználása, ami lehetővé teszi tudatának, lelki és testi törékenységének manipulációját. A hatalommal való visszaélés jelen van a visszaélések többi formáiban is, amelyeknek közel 85 millió gyermek áldozata van, akikről mindenki elfeledkezik: a gyermekkatonák, a kiskorú prostituáltak, az alultáplált gyermekek, az elrabolt gyermekek, a borzalmas szervkereskedelem áldozatai, vagy a rabszolgává tett gyermekek, a háborúk gyermekáldozatai, a menekült gyermekek, az abortált gyermekek stb.

Ekkora kegyetlenséggel szembesülve, látva, hogy mennyi gyermeket áldoznak fel a hatalom, a pénz, a gőg, a beképzeltség bálványistenének, erre nem elégségesek a pusztán empirikus magyarázatok; ezek nem tudják megérteni ennek a tragédiának a nagyságát és mélységét. A pozitíviztikus hermeneutika ismételten megmutatja saját korlátait. Valódi *magyarázatot* ad nekünk, amely segít a szükséges intézkedések meghozatalában, de nem képes *jelentést* kezünkbe adni. Nekünk pedig ma *magyarázatokra* és *jelentésekre* van szükségünk. A magyarázatok sokat segítenek az operatív területen, de félúton hagynak bennünket.

Mi lenne hát ennek a bűnös jelenségnek az egzisztenciális „jelentése”? Figyelembe véve nagyságát és emberi mélységét, ma nem más, mint a gonosz szellemének jelenbeli megnyilvánulása. Ha nem tartanánk szem előtt ezt a dimenziót, messze maradnánk az igazságtól és nem találnánk valós megoldásokat.

Testvéreim, ma a gonosz arcátlan, agresszív és romboló megnyilvánulásával szembesülünk. E mögött és ezen belül a gonosz szelleme van, aki gőgjében és beképzeltségében a világ urának érzi magát [11], és azt hiszi, hogy győzött. És ezt testvéri és atyai tekintélyemnél fogva szeretném mondani nektek, aki természetesen kicsiny és bűnös vagyok, mégis a szeretetben előljáró Egyház pásztor: ezekben a fájdalmas esetekben a gonosz kezét látom, aki a kicsinyek ártatlanságát sem kíméli. Ez pedig Heródes példáját juttatja eszembe, aki hatalmának elvesztése miatti félelemből elrendelte minden betlehemi gyermek lemészárlását [12]. E mögött a sátán van.

És így, amint meg kell hoznunk minden gyakorlati intézkedést, amit a józanész, a tudományok és a társadalom felkínál nekünk, úgy nem szabad elfelejtenünk ezt a valóságot, és meg kell hoznunk azokat a spirituális intézkedéseket, amelyeket maga az Úr tanít nekünk: megalázkodás, önmagunk vádolása, ima, vezeklés. Ez az egyetlen mód a gonosz szellemének legyőzésére. Így győzte le őt Jézus [13].

Az Egyház célja ezért az lesz, hogy meghallgassa, védelmezze, óvja és gondjaiba vegye a bántalmazott, kizsákmányolt és elfelejtett gyermekeket, bárhol legyenek is. E cél elérése érdekében az Egyháznak följe kell emelkednie minden ideológiai vitának és újságírói törekvésnek, amelyek gyakran meg nem engedett eszközként használják fel – különböző érdekekből – a gyermekek által átélt drámákat.

Eljött az ideje, hogy együtt dolgozzunk azon, hogy ezt a szörnyűséget gyökerestől kiirtsuk az emberiség testéből, alkalmazva az összes szükséges intézkedést, amelyek már nemzetközi szinten és egyházi szinten hatályban vannak.

Eljött az ideje, hogy megtaláljuk a kellő egyensúlyt az összes szóban forgó érték között, és hogy egységes irányelveket adjunk az Egyháznak, elkerülve a két szélsőséget: a „*tekintélyuralmi igazságszolgáltatásét*”, amelyet a múltban elkövetett hibák miatt érzett büntudat és a médiavilág nyomása provokál ki, valamint és *önvédelemét*, amely nem foglalkozik ezeknek a súlyos bűncselekményeknek az okaival és következményeivel.

Ebben az összefüggésben szeretném megemlíteni a „Best Practices”-t [Legjobb gyakorlatok], amelyeket az Egészségügyi Világszervezet vezetésével [14] tíz nemzetközi ügynökség csoportja alakított ki, amely egy *INSPIRE* nevű intézkedéscsomagot dolgozott ki és fogadott el, vagyis *hét stratégiát a gyermekekkel szembeni erőszak felszámolására* [15].

Ezeknek az irányelveknek az alkalmazásával az Egyház – a Kiskorúak Védelmével Foglalkozó Pápai Bizottság által az elmúlt években végzett munkának és eme találkozó hozzájárulásának köszönhetően is – a következő dimenziókra összpontosít majd eljárási eljárása során:

1. *A gyermekek védelme*: minden intézkedés elsődleges célja a gyermekek védelme és annak megakadályozása, hogy bármilyen pszichológiai vagy testi visszaélés áldozatává váljanak. Ezért meg kell változtatni gondolkodásunkat: le kell küzdenünk az intézmény védelmét szolgáló védekező-reaktív hozzáállást, és ki kell alakítanunk a közösség javának őszinte és határozott keresését, minden tekintetben előnyben részesítve a visszaélések áldozatait. Szemünk előtt mindig a kicsinyek ártatlan arcának kell állnia, és emlékeznünk kell a Mester szavaira: „Ha valaki megbotránkoztat csak egyet is ezek közül a kicsik közül, akik hisznek bennem, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakába, és a tenger fenekére vetnék. Jaj a világnak a botrányok miatt! Elkerülhetetlen ugyan, hogy botrányok ne forduljanak elő, mégis jaj annak, aki botrányt okoz!” (Mt 18,6–7).

2. *Feddhetetlen komolyság*: szeretném itt megismételni, hogy „az Egyház habozás nélkül minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, átadja az igazságszolgáltatásnak azt, aki ilyen bűncselekményt elkövet, bárkiről legyen is szó. Az Egyház sosem próbál majd eltussolni vagy alábecsülni egyetlen esetet sem” (*Beszéd a római kúriához*, 2018. december 21.). Meggyőződésem, hogy „a felszentelt személyek bűnei és bűncselekményei a hűtlenségnek és a szégyennek még sötétebb színeivel színeződnek be, eltorzítják az Egyház arcát, aláássák annak hitelességét. Az Egyház ugyanis – hűséges gyermekeivel együtt – áldozata is ezeknek a hűtlenségeknek és ezeknek a valódi »sikkasztási büntetteknek«” (*ugyanott*).

3. *Valódi megtisztulás*: a visszaélések megelőzése érdekében megtett intézkedések és az e téren elért előrelépések ellenére meg kell követelni egy új és örök elkötelezett munkát a pásztorok életszentségén, akiknek Krisztushoz, a jó pásztorhoz való hasonlónak válása Isten népének joga. Ezért „az Egyház ismét kifejezi azt a határozott szándékát, hogy minden erejével folytassa a megtisztulás útját. Az Egyház, szakértők bevonásával is, azt kérdezi majd, miképpen lehet megvédeni a gyermekeket; hogyan lehet elkerülni az ilyen csapásokat, hogyan kezeljük és illesszük vissza a közösségbe az áldozatokat; hogyan lehet megerősíteni a szemináriumokban folyó képzést. Megpróbáljuk az elkövetett hibákat kedvező alkalomként felhasználni arra, hogy gyökerestül kiirtsuk ezt a méletyt

nemcsak az Egyháznak, hanem a társadalomnak a testéből is” (ugyanott). A szent istenfélelem arra indít bennünket, hogy vádoljuk magunkat – mint személyeket és mint intézményt –, és helyrehozzuk mulasztásainkat. Magunkat vádolni: szapienciális kezdet, mely a szent istenfélelemhez kapcsolódik. Megtanulni vádolni magunkat mint személyeket, mint intézményt, mint társadalmat. Nem szabad abba a csapdába esni, hogy másokat vádoljunk, ami egy lépés az alibi felé, amely elszakít bennünket a valóságtól.

4. *A képzés:* a papjelöltek kiválasztásánál és képzésénél nemcsak negatív kritériumokat kell alkalmaznunk, amelyek elsődlegesen azt célozzák, hogy a problémás személyiségeket kizárják, hanem pozitív kritériumokat is: kiegyensúlyozott képzési folyamatot kell nyújtanunk az alkalmas papjelölteknek, amely az életszentségre irányul és magában foglalja a tisztaság erényét. VI. Szent Pál a *Sacerdotalis caelibatus* kezdetű enciklikájában azt írja: „Egy ilyen élet, amely kifelé és befelé ennyire teljes és odafigyelő elkötelezettséget igényel, mint amilyen a nőtlen papi élet, kizárja azokat, akiknek nincs meg a kellő pszichofizikai és erkölcsi egyensúlyuk, és azt sem szabad gondolni, hogy a kegyelem majd pótolja, ami nincs meg a természetben” (64. pont).

5. *A püspöki konferenciák iránymutatásainak megerősítése és felülvizsgálata:* újra kijelentjük azt a követelményt, hogy a püspökök egységesek legyenek a paraméterek alkalmazásában, amelyeknek előírás értéküknek kell lenniük, nem csak iránymutatásoknak. Előírások, nem csak iránymutatások! Soha semmilyen visszaélést nem szabad eltussolni (ahogy az szokás volt a múltban) és alulértékelni, mivel a visszaélések eltussolása kedvez a rossz terjedésének, és a botrány további szintjét eredményezi. Különösen fontos feladat a megelőzés új, hatékony módjának kifejlesztése minden egyházi intézményben és minden egyházi tevékenység területén.

6. *A bántalmazott személyek kísérése:* a rossz, amin keresztülmentek, gyógyíthatatlan sebeket hagy bennük, melyek haragban és önpusztításra irányuló késztetésben is megmutatkoznak. Az Egyháznak ezért kötelessége, hogy igénybe véve az e területen dolgozó szakértőket minden szükséges támogatást megadjon nekik. Meg kell hallgatni őket, hadd mondjam azt, hogy „időt kell vesztegetnünk” meghallgatásukra. A meghallgatás gyógyítja a sérültet, és minket is kigyógyít az önzésből, a távolságtartásból, a „nem az én dolgom” hozzáállásból, az irgalmas szamaritánusról szóló példázatban szereplő pap és levita magatartásából.

7. *A digitális világ:* a kiskorúak védelmének figyelembe kell vennie a szexuális bántalmazásnak és mindenféle visszaélésnek az új formáit, amelyek veszélyeztetik őket abban a környezetben, amelyben élnek, és azon új digitális eszközökön keresztül, amelyeket használnak. A papnövendékeknek, a papoknak, a szerzeteseknek, a szerzetesnőknek, a lelkipásztori munkatársaknak – és mindenkinek – tisztában kell lenniük azzal, hogy a digitális világ és eszközeinek használata gyakran sokkal nagyobb hatással van, mint gondolnánk. Ezért ösztönözni kell az országokat és a hatóságokat, hogy minden szükséges intézkedést meghozzanak azoknak a weboldalaknak a korlátozására, amelyek fenyegetik a férfiak, a nők és különösen a gyermekek méltóságát. Testvéreim, a bűncselekmény nem rendelkezik szabadsághoz való joggal! Mindenképpen és a leghatározottabban szembe kell szállni ezekkel a gyalázatos tettekkel, örködni kell azon és küzdeni kell azért, hogy a gyermekek fejlődését ne zavarja meg vagy ne tegye tönkre a pornográfiához való ellenőrizetlen hozzáférésük, amely mély negatív nyomokat hagy elméjükben és lelkükben. Törekednünk kell annak biztosítására, hogy a fiatalok, különösen a papnövendékek és a papok ne váljanak ártatlanok bűnös kizsákmányolásán és bántalmazásán, az ő képeiken, valamint a nőknek

és az emberi személy méltóságának megvetésén alapuló függőségek rabjaivá. Itt kiemeljük a „legsúlyosabb bűncselekményekre” vonatkozó, XVI. Benedek pápa által 2010-ben jóváhagyott új szabályokat, amelyek között újfajta bűncselekményként szerepel az, ha a klérus valamelyik tagja „bármilyen módon és bármilyen eszközzel, kiskorúakról készült pornográf képeket szerez, tárol vagy terjeszt”. Akkor „14 év alatti kiskorúakról volt szó”, most úgy gondoljuk, hogy meg kell emelnünk ezt a korhatárt, hogy a kiskorúak védelmét erősítsük és hangsúlyozzuk ezeknek a tetteknek a súlyosságát.

8. *A szexturizmus:* Jézus tanítványai és szolgálói viselkedésének, tekintetének, lelkének fel kell tudnia ismerni Isten képét minden emberi teremvényben, a legártatlanabbaktól kezdve. Csak a másik méltóságának eme radikális tiszteletben tartása révén védhetjük meg őt az erőszak, a kizsákmányolás, a visszaélés és a megrontás elárasztó hatalmától, és szolgálhatjuk őt hitelesen a másokkal és Istennel való találkozásban megvalósuló átfogó, emberi és szellemi fejlődésében. A szexuális turizmus leküzdéséhez szükséges a bírósági visszaszorítás, de szükség van eme bűnös jelenség áldozatainak támogatására és a társadalomba való újbóli beilleszkedésük projektjeire is. Az egyházi közösségeknek meg kell erősíteniük a szexturizmus által kizsákmányolt emberek lelkipásztori gondozását. Ezek közül egyértelműen a leginkább sebezhető, és külön segítségre szoruló a nők, a kiskorúak és a kisgyermek; ez utóbbiak pedig különleges védelmet és figyelmet igényelnek. A kormányzati szervek adjanak elsőbbséget annak és sürgősen lépjenek fel annak érdekében, hogy legyőzzék a gyermekkereskedelmet és a gyermekek gazdasági kizsákmányolását. Ebből a célból fontos az erőfeszítések összehangolása a társadalom minden szintjén, valamint a nemzetközi szervezetekkel való szoros együttműködés is egy olyan jogi keret létrehozása érdekében, amely megvédi a gyermekeket a szexuális kizsákmányolástól a turizmusban, és lehetővé teszi a bűnözők törvényes üldözését [16].

Engedjétek meg, hogy most őszinte köszönetet mondjak mindazoknak a papoknak és felszentelt személyeknek, akik hűségesen és teljes odaadással szolgálják az Urat, és akik meggyalázva és hitelüktől megfosztva érzik magukat néhány paptestvérük szégyenletes viselkedései miatt. Mindannyian – Egyház, felszentelt személyek, Isten népe és maga Isten is – viseljük az ő hűtlenségük következményeit. Az egész Egyház nevében köszönetet mondok a papok túlnyomó többségének, akik nemcsak hűek cölibátusukhoz, hanem erejüket nem kímélve végzik szolgálatukat, amelyet napjainkban még nehezebbé tettek néhány (de mindig túl sok) paptestvérük botrányai. Köszönetet mondok a hívőknek is, akik jól ismerik derék lelkipásztoraikat, és továbbra is imádkoznak értük és támogatják őket.

Végezetül szeretném hangsúlyozni annak fontosságát, hogy ezt a rosszat a megtisztulás alkalmává tegyük. Nézzünk Edith Stein – Keresztről nevezett Szent Terézia Benedikta – alakjára, azzal a bizonyossággal, hogy „a legsötétebb éjszakában jelennek meg a legnagyobb próféták és szentek; mindazonáltal a misztikus élet éltető patakja láthatatlan marad. Kétségtelen, hogy a világtörténelem döntő eseményeit lényegileg befolyásolták olyan lelkek, akikről a történelemkönyvek egy szót sem szólnak. És hogy kik azok a lelkek, akiknek köszönetet kell mondanunk személyes életünk döntő eseményeiért, azt csak azon a napon fogjuk megtudni, amelyen minden rejtett dolog nyilvánvalóvá lesz” [Örüljétek és ujjongjatok kezdetű apostoli buzdítás, 8]. Isten hű, szent népe, mindennapos csendjében, sokféle formában és módon továbbra is láthatóvá teszi és „makacs” reménnyel bizonyítja, hogy az Úr nem hagyja el, hogy támogatja

gyermekének állandó és – sok esetben – szenvedéssel járó odaadását. Istennek a Szentlélek által támogatott és éltetett hű, szent és türelmes népe a legjobb arca annak a prófétai Egyháznak, amely képes az Urat középpontba helyezni mindennapi odaadó tevékenységében. Istennek éppen ez a szent népe fog megszabadítani bennünket a klerikalizmus mételytől, amely mindezeknek a gyalázatos tetteknek a termőföldje.

A legjobb eredmény és a leghatékonyabb elhatározás, amelyet az áldozatoknak, az Anyaszentegyház népének és az egész világnak adhatunk, az, hogy elköteleződjünk a személyes és kollektív megtérés mellett, és alázatosan vállaljuk a tanulást, a leginkább sebezhetőek meghallgatását, segítését és védelmezését.

Sürgető felhívást teszünk közzé, hogy az összes hatóság és az egyes emberek „egész pályás letámadást” indítsanak a kiskorúakkal való visszaélések ellen, szexuális területen és más területeken, mert ezek gyalázatos bűncselekmények, amelyeket el kell törölni a föld színéről: a családokban és a társadalmaink különböző területein rejtőzve maradt sok áldozat kéri ezt.

JEGYZETEK

[1] Vö. María Isabel Martínez Pérez: *Abusos sexuales en niños y adolescentes* [Gyermekek és serdülők ellen elkövetett szexuális visszaélések], ed. Criminología y Justicia, 2012: az eseteknek csak a 2%-át jelentik be, különösen akkor, ha a visszaélés családon belül történt. A pedofília áldozatait 15-20%-ra lehet tenni társadalmunkban. Csak a gyermekek 50%-a tárja fel az elszenvedett bántalmazást, és ezek közül ténylegesen csak 15%-ot jelentenek be. Végül csak 5%-ban kerül sor bűnvádi eljárásra.

[2] 3-ból 1 esetben az áldozat nem beszél róla senkivel (2017-es, a THORN non-profit szervezet által gyűjtött adatok).

[3] *Globális szint:* 2017-ben a WHO becslése szerint mintegy 1 milliárd 2 és 17 év közötti kiskorú szenvedett testi, érzelmi vagy szexuális erőszakot vagy elhanyagolást. Az UNICEF 2014-es becslése szerint szexuális visszaélésekben (a tapogatástól a megerőszakolásig) több mint 120 millió kislány érintett, náluk szerepel a legmagasabb áldozatszám. 2017-ben maga az ENSZ jelentette be, hogy 38, alacsony és közepes jövedelmű országban közel 17 millió felnőtt nő ismerte el, hogy gyermekkorában szexuális kapcsolatra kényszerítették.

Európa: 2013-ban a WHO becslése szerint több mint 18 millió visszaélés történt. Az UNICEF szerint 28 európai országban mintegy 2,5 millió fiatal nő mondta el, hogy – fizikai kapcsolattal vagy anélkül – szexuális bántalmazást szenvedett el 15 éves kora előtt (2017-ben megjelent adatok). Emellett 44 millióan (22,9%) voltak fizikai erőszak áldozatai, míg 55 millióan (29,6%) pszichológiai erőszak áldozatai. Továbbá: 2017-ben az Interpolnak a kiskorúak szexuális kizsákmányolásáról szóló jelentése 14.549 beazonosított áldozatról szól, 54 európai országban. Olaszország vonatkozásában a CESVI 2017-es becslése szerint 6 millió gyermek szenvedett bántalmazást. Emellett a Telefono Azzurro által feldolgozott adatok szerint a 2017. január 1-jétől december 31-ig terjedő időszakban a 114 Sürgősségi Gyermekgondozási Szolgálat által kezelt szexuális visszaélések és pedofília esete 98 volt, ami a Szolgálat által kezelt összes eset 7,5%-ának felel meg. A kiskorú segítségkérők 65%-a női áldozat volt, és több mint 40%-a 11 év alatti.

Ázsia: Indiában a 2001-2011-es évtizedben az Emberi Jogok Ázsiai Központja összesen 48.338 kiskorúakkal szemben elkövetett nemi erőszakot talált, 336%-os növekedéssel: 2001-ben ugyanis 2.113 eset történt, míg 2011-ben 7.112 eset.

Amerika: az Egyesült Államok hivatalos kormányzati adatai szerint évente több mint 700.000 gyermek válik erőszak és rossz bánásmód áldozatává, az Eltűnt és Kizsákmányolt Gyermekek Nemzetközi Központja (ICMEC) szerint pedig 10-ből egy gyermek szenved szexuálisan bántalmazást.

Afrika: Dél-Afrikában a Cape Town Egyetem Igazságügyi és Bünmegelőzési Központjának magatartáskutatási eredményeiből kiderül, hogy 2016-ban minden harmadik dél-afrikai fiatal, férfi vagy nő, ki van téve szexuális visszaélés veszélyének, mielőtt elérte volna 17. életévét. A tanulmány szerint, mely az első ilyen jellegű felmérés nemzeti szinten Dél-Afrikában, 784.967 15 és 17 év közötti fiatal szenvedett már szexuális bántalmazást. Ebben az esetben az áldozatok túlnyomórészt fiatal fiúk. Egyharmadát sem éri el azok száma, akik jelentették az erőszakot a hatóságoknak. Más afrikai országokban a kiskorúak szexuális bántalmazása azokhoz a konfliktusokhoz kapcsolódó erőszakos cselekményeknek a szélesebb összefüggésébe illeszkednek, amelyek vérrel borítják be a kontinenst, és nehéz őket számszerűsíteni. A jelenség szorosan kapcsolódik a különböző afrikai országokban és azon túl is elterjedt korai házasságok gyakorlatához.

Óceánia: Ausztráliában az Ausztrál Egészségügyi és Jóléti Intézet (AIHW) által 2018 februárjában közzétett adatok szerint, amely a 2015-2017-es évekre terjed ki, minden 6. nő (16%, vagyis 1,5 millió) számolt be arról, hogy fizikai és/vagy szexuális bántalmazást szenvedett tizenöt éves kora előtt, és minden 9. férfi (11%, vagyis 992.000) számolt be arról, hogy ilyen visszaélés áldozata volt, amikor még fiú volt. Továbbá 2015-2016-ban körülbelül 450 ezer gyermek esetében fogantatosítottak gyermekvédelmi intézkedést, 55.600 kiskorút távolítottak el otthonukból, hogy kezeljék az elszendvedett visszaéléseket, és megakadályozzák továbbiak megtörténtét. Végül ne felejtjük el az öslakos kiskorúak fenyegetettségét sem: az AIHW szerint 2015-2016-ban az öslakos gyermekeknél 7-szer nagyobb volt a valószínűsége annak, hogy visszaéljenek velük vagy elhanyagolják őket, mint a nem öslakos kortársaiknál (vö. <http://www.pbc2019.org/it/protezione-dei-minori/abuso-dei-minori-a-livello-globale>).

[4] A hivatkozott adatok a rendelkezésre álló források megbízhatósága alapján választott mintavételi országokra vonatkoznak. Az UNICEF által 30 országban végzett kutatások megerősítik ezt a tényt: az áldozatok elenyésző hányada számolt be arról, hogy segítséget kért.

[5] Vö.

https://www.repubblica.it/salute/prevenzione/2016/05/12/news/maltrattamenti_sui_minori_tutti_gli_abusi-139630223

[6] Pontosabban, a kiskorú által elszendvedett bántalmazás feltételezett felelőse 73,7%-ban az egyik szülő (44,2%-ban az anya, 29,5%-ban az apa), 3,3%-ban egy rokon, 3,2%-ban egy barát, 3%-ban egy ismerős, 2,5%-ban egy tanár. Az adatok azt mutatják, hogy idegen felnőtt az esetek kis százalékában (2,2%) volt felelős (vö. ugyanott).

[7] Egy 2011-es – a Gyermekekkel szembeni Kegyetlenség Megelőzésére irányuló Nemzeti Társaság által végzett – angol kutatás megállapította, hogy a megkérdezett személyek 29%-a számolt be szexuális (fizikai és verbális) zaklatásról olyan intézményekben, ahová sportolni jártak.

[8] Az IWF (Internet Watch Foundation) 2017-es adatai szerint a weblapok 7 percenként küldenek szexuálisan kihasznált gyermekeket ábrázoló képeket. 2017-ben 78.589 webcímet (URL) azonosítottak, amelyek összegyűjtve tartalmazznak szexuális visszaélésből származó képeket. A legtöbb ilyen webcím Hollandiában található, azt követi az Egyesült Államok, Kanada, Franciaország és Oroszország. Az áldozatok 55%-a 10 év alatti, 86%-a lány, 7%-a fiú, 5%-a mindkettő.

[9] A leglátogatottabb célországok Brazília, Dominikai Köztársaság, Kolumbia, valamint Thaiföld és Kambodzsza. Ezekhez a közelmúltban csatlakoztak egyes afrikai és kelet-európai országok. Az első hat ország pedig, ahonnan a visszaélést elkövetők származnak: Franciaország, Németország, Egyesült Királyság, Kína, Japán és Olaszország. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a fejlődő országokba utazó nők növekvő számát sem, akik kiskorúakkal keresnek fizetett szexet: ők a világ szexturistáinak 10%-át jelentik. Emellett az ECPAT International (Vessünk Véget a Gyermekprostitúciónak az Ázsiai Turizmusban) felmérése szerint 2015-2016-ban a pedofil szexturisták 35%-a állandó ügyfelekből állt, míg 65%-a alkalmi ügyfelek voltak (vö. <https://www.osservatoriodiritti.it/2018/03/27/turismo-sessuale-minorile-nel-mondo-italia-ecpat>).

[10] „Ha ugyanis ez a szörnyű csapás lesújtott néhány felszentelt szolgálattevőre, feltehetjük a kérdést: mennyire súlyos lehet a baj társadalmainkban és családjainkban?” (*Beszéd a római kúriához*, 2018. december 21.).

[11] Vö. Robert Hugh Benson: *The Lord of the World*, Dodd, Mead and Company, London, 1907.

[12] „Quid times, Herodes, quia audis Regem natum? Non venit ille ut te excludat, sed ut diabolum vincat. Sed tu haec non intelligens turbaris et saevis; et ut perdas umum quem quaeris, per tot infantium mortes efficeris crudelis [...] Necas parvulos corpore quia te necat timor in corde” („Heródes, miért ijedsz meg attól, hogy Király születéséről hallasz? Nem azért jön ő, hogy téged kismizmessen, hanem hogy legyőzze a sátánt. Te azonban nem tudod ezt megérteni, ezért zavarodsz meg és dühöngsz; és hogy elpusztítsd azt az egyet, akit halálra keresel, kegyetlenül annyi gyermek halálát okozod. [...] Megöled a kicsinyeket testileg, mert téged megöl a félelem a szívedben.”) (S. Quodvultdeus: *Sermo 2 de Symbolo: PL 40, 655*).

[13] „Quemadmodum enim ille, effuso in scientiae lignum veneno suo, naturam gusto corruerat, sic et ipse dominicam carnem vorandam presumens, Deitatis in ea virtute, corruptus interitusque sublatus est” („Ugyanúgy, ahogy a sátán a tudás fájára halálos mérget árasztva evés által vitte bűnbe az embert, a sátán is akkor kapta meg a halálos döfést, amikor el akarta emészteni Krisztusnak az istenséggel egyesített testét.”) (Hitvalló Szent Maximus: Centuria 1, 8–13: *PG, 1182–1186*).

[14] CDC: United States Centers for Disease Control and Prevention; CRC: Convention on the Rights of the Child; End Violence Against Children: The Global Partnership; PAHO: Pan American Health Organization; PEPFAR: President’s Emergency Program for AIDS Relief; TfG: Together for Girls; Unicef: United Nations Children’s Fund; UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime; USAID: United States Agency for International Development; WHO: World Health Organization.

[15] Az INSPIRE szó minden betűje egy-egy stratégiát jelöl, és a legtöbb stratégia bizonyítottan megelőző hatást gyakorolt az erőszak különböző típusaira, túl azon, hogy kedvezően hatott olyan szektorokra, mint a mentális egészség, az oktatás és a bűnözés visszaszorítása. A hét stratégia a következő: *Implementation and enforcement of laws: a*

törvények gyakorlatba ültetése és következetes végrehajtása (például az erőszakos fegyelmezés tiltása, az alkoholhoz és lőfegyverekhez való hozzáférés korlátozása); *Norms and values*: megváltoztatandó társadalmi normák és értékek (például azok, amelyek elnézik a lányok szexuális kihasználását vagy a fiúk közötti agresszív viselkedést); *Safe environments*: biztonságos környezet (pl. az erőszak lakókörnyezetben lévő „forró pontjainak” beazonosítása és a helyi okok megszüntetése problémamegoldó stratégiák kidolgozásával, és egyéb beavatkozások); *Parent and caregiver support*: szülők és gyermekgondozók támogatása (például felkészítés a szülői feladatra fiatalok, újdonsült szülők számára); *Income and economic strengthening*: jövedelem és gazdasági megerősítés (például mikrohitellel, képzéssel a nemek közötti egyenlőségre); *Response and support services*: gyermekvédelmi és támogatói szolgáltatások (pl. annak biztosítása, hogy az erőszaknak kitett gyermekek hatékony sürgősségi ellátást és megfelelő pszicho-szociális támogatást kapjanak); *Education and life skills*: oktatás és felkészítés az életre (például annak biztosítása, hogy a gyermekek iskolába járjanak és a szociális készségeket elsajátítsák).

[16] Vö. Az *idegenforgalmi lelkipásztorkodás 6. világtalálkozójának záróokmánya*, 2004. július 27.

Fordította: Tózsér Endre SP